

احکام وضو

احکام تیمم

بیمارستان قائم (عج) فیروز آباد

احکام وضو:

افرادى که دستهایشان دچار لرزه و رعشه مداوم است و بى اختیار تکان مى خورد در صورتى که بتواند دستش را حرکت دهد وضو گرفتن اشکال ندارد ولی نیتش این باشد که حرکاتی که از بالا به پایین است جزء وضو باشد و عکس آن وضو نباشد .

شخصی که هر دو دست او فاقد حس و حرکت است به طوری که نمی تواند هنگام وضو دستها و صورت را آب بکشد و قادر به مسح سر و پا نیز نمی باشد میتواند جهت وضو از کسی کمک بگیرد که او را وضو دهد و اگر وضو گرفتن برای او سخت است با کمک کسی تیمم کند و اگر کسی در دسترس نبود با همان حال نماز بخواند .

در صورتی که شخصی زخم یا دمل یا شکستگی در محل مسح سر یا پاهایش دارد و روی آن باز است و آب ریختن روی آن ضرر دارد در صورتی که چیزی از پشت پا یا پیش سر برای مسح کردن ولو به اندازه یک انگشت سالم باشد بر آن مسح کند و اگر نباشد وضو جبیره ای بگیرد .

توجه: چیزی که با آن زخم یا عضو شکسته را می بندند و دوايي که روی آن می گذارند جبیره نامیده می شود .

هر گاه زخم یا دمل یا شکستگی در صورت یا دستها است و روی آن باز است اما آب ریختن روی آن ضرر دارد

کافی است اطراف آن را بشوئید ولی اگر کشیدن دست تر بر آن ضرر ندارد باید دست تر بر خود آن نیز بکشد و اگر ضرر دارد مستحب است پارچه پاکی را بر آن ببندد و دست تر روی آن نکشد .

هر گاه زخم یا دمل و شکستگی با پارچه یا گچ پا و مانند آن بسته شده است چنانچه باز کردن آن ضرر و مشقت زیادی ندارد و آب هم بر آن مضر نیست باید آن را باز کند و وضو بگیرد در غیر اینصورت اطراف زخم یا شکستگی را بشوید و احتیاط مستحب آن است که روی جبیره را نیز مسح کند و اگر جبیره نجس است یا نمیشود روی آن دست تر بکشد پارچه پاکی را بر آن ببندد و دست تر روی آن بکشد .

کسی که بول یا غایط پی در پی از آن خارج شود باید بعد از هر وضو فوراً مشغول نماز شود و برای به جا آوردن نماز احتیاط و سجده و تشهد فراموش شده وضو گرفتن دیگر لازم نیست به شرط اینکه میان نماز و این کارها فاصله ای نیندازد و در حال نماز حمل کیسه آلوده با خود نماز را باطل نمی کند .

هر گاه به دلیل بزرگی غده پرستات شخصی دچار بى اختیاری ادراری هست هر گاه توانایی آن را داشته باشد که خود را به اندازه نماز و وضو حفظ کند و بدن و لباس را پاک نگه دارد باید این گونه نماز بخواند و اگر این حالت در وسط نماز دست می دهد و می تواند ظرف آبی در کنار خود بگذارد و وضو بگیرد باید چنین کند و اگر این کار مشقت شدید دارد می تواند یک وضو بگیرد و به همان حال نماز بخواند و بعداً نیز قضا لازم نیست .

کسی که مبتلا به مرضی است که نمی تواند از خروج باد (معه) جلوگیری کند و وضو گرفتن هم برایش ضرر دارد اگر تجدید تیمم در وسط نماز برای او میسر است بى آنکه نماز بجا آورد این کار لازم است مگر اینکه تکرار آن باعث عسر و حرج گردد که در این صورت واجب نیست .

بیمارانی که بدن و لباس آنها نجس است و قادر به جلوگیری از سرایت نجاست به جایی که می نشینند نیستند جهت اقامه نماز جماعت یا فراگیر احکام یا شرکت در سایر مراسم دینی در مساجد می توانند فرش یا زیر اندازی زیر پایشان ببندازند که مسجد را نجس نکنند در این صورت اشکالی ندارد.

بیمارانی که پای مصنوعی استفاده می کنند و بدینوسیله نماز ایستاده می خوانند در صورتی که خسته شوند یا احتمال زخم پا وجود داشته باشد در صورتی که می توانند با عصا یا تکیه گاه نماز را ایستاده بخوانند در غیر این صورت اگر موجب عسر و حرج و ناراحتی شود نشسته نماز بخوانند .

در صورتی که بیمار به حالت ایستاده نماز می خواند و ناگهان دچار سر گیجه و دچار عجز شود می تواند نماز را بصورت نشسته و یا حتی خوابیده بخواند .

در صورتی که بیمار نمی تواند به اندازه یک رکوع در حالت رکوع باقی بماند به همان مقدار که می تواند بگوید مثلاً یک سبحان الله .

بیمارانی که سجده را روی صندلی بجا می آورند اگر با کفش نماز بخوانند اشکالی ندارد ولی بهتر است کفش را بیرون بیاورد .

بیمارانی که در شهری غیر از وطن خود بستری شده و مدت یک ماه از بستری شدن او میگذرد و مشخص نیست چه مدت دیگری درمان وی طول خواهد کشید نماز و روزه اش پس از یک ماه کامل است .

احکام تیمم :

بیماران در موردی می توانند تیمم کنند که آب در دسترس باشد ولی اگر می ترسند وضو بگیرد بیمار شود یا بیماریش به طول انجامد و یا شدت پیدا می کند یا معالجه آن سخت می شود در تمام این موارد تیمم می کنند . ولی اگر مثلاً آب گرم برایش ضرر ندارد باید با آب گرم وضو بگیرد یا غسل کند و لازم نیست یقین به ضرر داشته باشد .

کسی که مبتلا به چشم درد است جهت وضو اگر می تواند اطراف چشم را بشوید والا تیمم کند .

کسی که می داند آب برای او ضرر دارد چنانچه تیمم کند و بعداً بفهمد که آب برایش ضرر نداشته تیمم او باطل است و اگر نماز خوانده بنا بر احتیاط واجب اعاده کند .

اگر یقین داشت آب برایش ضرر ندارد و وضو گرفت و غسل کرد ولی بعد فهمید آب برایش ضرر داشته احتیاط واجب آن است که تیمم کند و اگر نماز خوانده اعاده کند .

کسی که یک دست او قطع گردیده ولی ذراع آن باقی است و دست دیگرش سالم می باشد ذراع را به جای کف دست قطع شده قرار دهد و تیمم می کند .

کسی که هر دو دستش به گونه ای قطع شده که حتی ذراع آن هم باقی نمانده است پیشانی را آهسته بر روی خاک تمیز یا قطعه سنگ صافی مسح کند .

کسی که هر دو دستش قطع گردیده ولی ذراع هر دو دست او باقی است از ذراع به جای کف دست جهت تیمم استفاده کند .

کسی که یک دست او به گونه ای قطع شده است که ذراع هم باقی نمانده و دست دیگر او سالم است دست سالم را روی خاک میزند و با آن صورت را مسح می کند سپس پشت دست را به روی خاک مسح می کند .

توجه : برای تیمم اول باید نیت کند ، بعد تمام دو کف دست را با هم بر چیزی که تیمم بر آن صحیح است (خاک، شن، ریگ، کلوخ و سنگ، سنگ آهک، سنگ گچ، سنگ مرمر و سنگ سیاه) بزند، سپس هر دو دست را بنا بر احتیاط واجب به تمام پیشانی و دو طرف آن از جایی که موی سر می روید تا ابروها و بالای بینی بکشد و احتیاط واجب آن است که روی ابروها را نیز مسح کند، سپس کف دست چپ را بر تمام پشت دست راست می کشد و بعد از آن، کف دست راست را به تمام پشت دست چپ .

منبع: احکام پزشکی (مطابق با فتوای حضرت آیت اله العظمی مکارم شیرازی) - ابوالقاسم علیان نژادی دامغانی

عنوان	احکام وضو و تیمم
تهیه کننده	معصومه قائدی حاج آقا زاهدیان
تایید کننده	کمیته آموزش به بیمار
مسئول فنی بیمارستان	دکتر کشاورز
سال تهیه	مرداد 1402
ناظر کیفی	واحد آموزش

